

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 2. polrok 2022

Gestor/gestori právneho predpisu: Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: zákon č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, o zmene zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch a zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 577/2001 Z. z. a zákona č. 14/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako zákona č. 344/2004 Z. z.)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Resolution/12965/>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: N/A
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: [563](#) (3. volebné obdobie NR SR)

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Predmetná regulácia bola zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
21	d)	Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.	344/2004 Z. z., § 4 ods. 1	595	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotené, resp. neboli zhodnotené vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotené,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. Subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
21	d)	Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.	344/2004 Z. z., § 4 ods. 1	1.7.2004 ⁵	Uchádzači na výkon povolania patentového zástupcu	1,26	1,26	540	595	-	-

⁴ Predmetná regulácia bola zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015; ex ante časť sa nevyplní.

⁵ Rovnakú reguláciu obsahoval aj predchádzajúci predpis - zákon č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch účinný od 1.7.1991.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 21 (2. polrok 2022) Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady neboli pre danú reguláciu kvantifikované. V rámci výpočtu <u>ex post nákladov</u> bol zistený počet dotknutých subjektov za jeden rok týmto spôsobom: - obdobie od účinnosti regulácie – 19 rokov (2004 – 2022) - celkový počet prihlásených uchádzačov za obdobie od účinnosti regulácie – 45, čo zodpovedá v priemere 2,37 uchádzačov ročne. Tento údaj do výpočtu použitý nebol vzhľadom na jeho irelevantnosť k sledovanej regulácii. - za obdobie od účinnosti regulácie bolo úspešných uchádzačov – 24, čo zodpovedá v priemere <u>1,26 úspešných uchádzačov ročne</u>. Tento údaj bol použitý v kalkulačke nákladov. - konečný vzorec na výpočet počtu dotknutých subjektov bol stanovený ako pomer celkového počtu úspešných uchádzačov a rokov účinnosti regulácie. V rámci výpočtu boli zohľadnené tieto náklady: - správny poplatok za žiadosť na vykonanie odbornej skúšky 50 € [zákon NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch; položka 214 písm. b) Sadzobníka správnych poplatkov] (priamy náklad) - náklady na ubytovanie a cestu do BB (skúšky vykonávané v sídle Úradu priemyselného vlastníctva SR – Banská Bystrica; 90% účastníkov skúšok bydlisko mimo Banskej Bystrice), (odhad nákladov pre jedného účastníka 100 €, pričom táto suma bola vypočítaná na základe priemernej vzdialenosti bydliska účastníka od miesta skúšky, priemerných cien cestovného a cien ubytovania; suma uvedená v kalkulačke nákladov – 90 € zodpovedá percentu účastníkov s bydliskom mimo Banskej Bystrice) – nepriamy náklad, - zápisné (jednorazový poplatok za zápis do zoznamu patentových zástupcov) platené Slovenskej komore patentových zástupcov [§ 51 písm. c) zákona č. 344/2004 Z. z. a stavovské predpisy SKPZ] 150 € (priamy náklad); - príspevok patentového zástupcu na činnosť Slovenskej komory patentových zástupcov (ďalej aj „SKPZ“), každoročný poplatok [§ 51 písm. c) zákona č. 344/2004 Z. z. a stavovské predpisy SKPZ] 250 € (priamy náklad). Celkové náklady regulácie gestor vyčíslil vo výške 595 eur.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Zdroje dát na výpočty: - zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch - zákon č. 344/2004 Z. z. a stavovské predpisy Slovenskej komory patentových zástupcov (SKPZ) - interné záznamy Úradu priemyselného vlastníctva SR (počet prihlásených uchádzačov na skúšku patentových zástupcov a počet uchádzačov, ktorí skúšku úspešne vykonali, ubytovanie/cesta na vykonanie skúšky) - údaje získané od SKPZ počas ex post konzultácie - expertné odhady
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi nevznikol, pretože neboli kvantifikované.
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.</i> <i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
0 - Hodnotená právna úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015; to je dôvod, prečo sa nedá uviesť rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Hodnotená právna úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015; to je dôvod, prečo sa nedá uviesť dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
Verejné a cielené ex post konzultácie: Konzultácie sa uskutočnili formou elektronickej výmeny informácií v čase od 26.10.2022 do 23.11.2022. Konzultácií sa zúčastnila Slovenská komora patentových zástupcov (ďalej ako “SKPZ”), ktorá prostredníctvom emailu poslala dňa 21. novembra 2022 stanovisko k podnetu z podnikateľského prostredia, ktorého obsahom <i>je zaviesť presun kompetencie udeľovať povolenia na vykonávanie činnosti patentových zástupcov prostredníctvom Slovenskej komory patentových zástupcov a zrušiť povinné členstvo v Slovenskej komore patentových zástupcov.</i>
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
<u>Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Obsahom podnetu je zaviesť presun kompetencie udeľovať povolenia na vykonávanie činnosti patentových zástupcov prostredníctvom Slovenskej komory patentových zástupcov a zrušiť povinné členstvo v Slovenskej komore patentových zástupcov.

Znenie stanoviska z ex post konzultácií:

Slovenská komora patentových zástupcov (ďalej ako “SKPZ”) prostredníctvom emailu poslala dňa 21. novembra 2022 stanovisko k podnetu z podnikateľského prostredia, ktorého obsahom *je zaviesť presun kompetencie udeľovať povolenia na vykonávanie činnosti patentových zástupcov prostredníctvom Slovenskej komory patentových zástupcov a zrušiť povinné členstvo v Slovenskej komore patentových zástupcov.*

SKPZ sa plne stotožnila s predbežným postojom gestora uvedeným v Oznámení o začatí verejných ex post konzultácií uverejneným na webovom sídle gestora.

SKPZ jednoznačne zastáva stanovisko, že regulácia povolania patentového zástupcu, existencia a povinné členstvo v SKPZ je plne dôvodné, podmienky prístupu k povolaniu patentového zástupcu spĺňajú požiadavky článku 10 smernice o službách na vnútornom trhu a SKPZ považuje prijatý podnet za úplne neopodstatnený.

Na podporu uvedeného stanoviska o odmietnutí predmetného podnetu SKPZ uviedla nasledovné:

1. Opodstatnenosť členstva v SKPZ je okrem iného daná tým, že komora vykonáva dohľad nad dodržiavaním pravidiel výkonu povolania vo vzťahu k osobám, ktoré konajú vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Vykonávanie činnosti patentového zástupcu bez členstva v SKPZ, pravdepodobne na základe viazanej živnosti, by vytvorilo veľkú skupinu patentových zástupcov pôsobiacich
 - bez stanovených etických zásad, ktoré chránia prijímateľov/spotrebiteľov poskytovaných služieb;
 - bez disciplinárnej zodpovednosti;
 - bez hmotnej zodpovednosti – bez záruky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania.
2. Takáto situácia by bola v rozpore s doterajšou snahou o zamedzenie pokútnictva, ktorá bola motivovaná negatívnymi skúsenosťami podnikateľských subjektov, majiteľov práv a prihlasovateľov, pokiaľ išlo o kvalitu a dopady takto poskytnutého poradenstva v oblasti priemyselného vlastníctva (novela § 251 Trestného zákona):
 - dôvodom je ochrana podnikateľských subjektov pred nekvalifikovaným poskytnutím služieb, v dôsledku čoho môže subjektom (nositeľom práv priemyselného vlastníctva) vzniknúť závažná škoda, strata práv alebo právna neistota.
3. Zámerom predkladateľa podnetu je vytvoriť systém bez akéhokoľvek rešpektovania etických pravidiel poskytovania služieb patentového zástupcu a dohľadu, keďže pre patentových zástupcov bez členstva v SKPZ neexistuje etický kódex a živnostenský úrad alebo iný úrad štátnej správy takúto kompetenciu nemá.
4. Znižovanie požiadaviek na výkon služieb, ktoré poskytujú patentoví zástupcovia, nemá racionálny základ ani odôvodnenie. Taktiež možno predpokladať, že by sa k živnosti uchýlili osoby z SKPZ vylúčené pre nesplnenie niektorých podmienok, čím sa bude znižovať odborný a morálny štandard poskytovateľov služieb patentových zástupcov. Štát vždy v oblasti, kde môže dôjsť k trvalým škodám na právach subjektov, vyžadoval splnenie určitých predpokladov, pričom vzdelanie je iba jedným z nich. Upustenie od týchto požiadaviek je degeneráciou a degradáciou právneho poriadku.
5. V záujme klienta je nevyhnutné, aby poskytovateľ rešpektoval zaručil rešpektovanie základných zásad, ktorými sa dnes poskytovanie služieb patentového zástupcu riadi:
 - povinnosť mlčanlivosti a ochrana profesijného tajomstva – klient môže a v podstate musí poskytnúť zástupcovi všetky informácie o svojom podnikateľskom zámere (technickom riešení, označení, dizajne) a má istotu, že zachovávanie mlčanlivosti je povinnosťou

zástupcu, ale aj základným právom klienta. Komunikácia medzi klientom a zástupcom nesmie byť zneužitá v neprospech klienta; - predchádzanie konfliktu záujmov – patentový zástupca nesmie poskytovať služby dvom klientom, ak hrozí konflikt ich záujmov. Rovnako sa musí vyhnúť zastupovaniu osoby, ak sa o nej dozvedel dôverné informácie od svojho bývalého alebo súčasného klienta. Nemôže prevziať zastupovanie v prípade hrozby konfliktu záujmov medzi ním a klientom ak konflikt záujmov vznikne počas zastupovania, zástupca musí zastúpenie skončiť; - zachovanie nezávislosti – patentový zástupca musí byť nezávislý od štátu a iných záujmov. Podstatnou oporou nezávislosti každého patentového zástupcu je samoregulácia povolania. SKPZ vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje podnet za opodstatnený a je presvedčená, že zákon o patentových zástupcoch v súčasnom znení plní svoj účel.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
Hodnotená regulácia podľa účastníka plní svoj účel.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Účastníci neprezentovali žiadne alternatívne riešenia v zmysle návrhov na zmeny v právnych predpisoch.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Účastníci neprezentovali žiadne alternatívne riešenia v zmysle návrhov na zmeny aplikačnej praxe.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
<u>Postoj gestora k podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Inštitút patentového zástupcu bol prvýkrát zavedený už v prvej Československej republike, a to vládnym nariadením č. 6/1926 Zb. o zastupovaní strán v patentových veciach patentovými zástupcami a úradne autorizovanými civilnými technikmi. V súvislosti s politickým vývojom došlo po roku 1948 k zrušeniu patentových zástupcov ako slobodného povolania, a to zákonom č. 7/1952 Zb. o prechodných opatreniach v odbore patentov. K renesancii inštitútu patentového zástupcu došlo až po zmene zriadenia, a to zákonom č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch, ktorým bola, ako samosprávna organizácia združujúca všetkých patentových zástupcov, zriadená Komora patentových zástupcov so sídlom v Brne. Po vzniku Slovenskej republiky bola na základe zákona č. 90/1993 Z. z. zriadená Komora patentových zástupcov so sídlom v Bratislave ako samosprávna organizácia združujúca všetkých patentových zástupcov. Právnym nástupcom Komory patentových zástupcov sa stala Slovenská komora patentových zástupcov, ktorá bola zriadená zákonom č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, a to po prehodnotení opodstatnenosti existencie komory a povinného členstva v nej. Úloha preskúmať opodstatnenosť existencie komory vyplynula v roku 2003 z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 830 z 3. septembra 2003. Slovenská komora patentových zástupcov je samosprávnou stavovskou organizáciou združujúcou všetkých patentových zástupcov zapísaných v zozname patentových zástupcov. Ide o profesijnú komoru, ktorá pôsobí ako samosprávny orgán s právnou subjektivitou a hospodárením s vlastným majetkom, na ktorú štát preniesol výkon niektorých činností v oblasti registračných, evidenčných, kontrolných, regulačných a disciplinárnych kompetencií.

Povolanie patentového zástupcu je vzhľadom na náročnosť multidisciplinárneho vzdelania, vedomostí a potrebnej praxe v medzinárodnom meradle váženým slobodným povoláním s vysokými nárokmi na profesijnú etiku, pričom združovanie v komorách, príp. inštitútoch s povinným členstvom je pre toto povolanie typické.

Vykonávanie činnosti patentového zástupcu je podmienené udelením „povolenia“ resp. „oprávnenia“, tak ako predvída smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách na vnútornom trhu; ide teda o tzv. regulovanú profesiu.

Postup udeľovania „povolenia“ resp. „oprávnenia“ ustanovený zákonom o patentových zástupcoch je výrazom verejného záujmu spočívajúceho v ochrane záujmov fyzických a právnických osôb (resp. ochrane príjemcov služieb). Berúc do úvahy, že činnosť patentového zástupcu je vysoko odbornou činnosťou zahŕňajúcou najmä zastupovanie fyzických a právnických osôb pred orgánmi štátnej správy vo veciach priemyselného vlastníctva a odborné poradenstvo vo veciach priemyselného vlastníctva, je zrejmé, že „neodbornou“ činnosťou patentového zástupcu by mohli byť dotknuté, resp. poškodené oprávnené záujmy tretích osôb.

Regulácia povolania patentového zástupcu, existencia a povinné členstvo v Slovenskej komore patentových zástupcov je plne dôvodné, a to s ohľadom na verejný záujem spočívajúci v ochrane záujmov fyzických a právnických osôb (resp. ochrane príjemcov služieb). V tejto súvislosti možno analogicky poukázať aj na výkon povolania advokáta a charakter členstva v Slovenskej advokátskej komore.

Podmienky prístupu k povolaniu patentového zástupcu spĺňajú požiadavky článku 10 smernice o službách na vnútornom trhu (sú nediskriminačné, opodstatnené závažným dôvodom týkajúcim sa verejného záujmu, primerané cieľu tohto verejného záujmu, jasné a jednoznačné, objektívne, vopred zverejnené, transparentné a dostupné).

Vzhľadom na uvedené gestor regulácie nepovažuje podnet za opodstatnený, regulácia plní svoj účel.

Gestor súčasne upozorňuje na skutočnosť, že každá úprava regulácie povolania patentového zástupcu si vyžaduje nielen adekvátnu analýzu, ale aj posúdenie proporcionality prostredníctvom testu proporcionality v oblasti regulácie povolaní v zmysle zákona č. 391/2020 Z. z. o teste proporcionality v oblasti regulácie povolaní.

Vyjadrenie gestora k pripomienkam z ex post konzultácií:

Účastníci neprezentovali žiadne alternatívne riešenia v zmysle návrhov na zmeny v právnych predpisoch takže nebolo potrebné nič vyhodnocovať.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).

Regulácia č. 21 (2. polrok 2022)
Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.

Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?

Činnosťou patentového zástupcu je zastupovanie fyzických osôb a právnických osôb pred úradmi priemyselného vlastníctva, resp. medzinárodnými organizáciami, resp. agentúrami EÚ zapisujúcimi práva priemyselného vlastníctva; v niektorých jurisdikciách je patentový zástupca oprávnený zastupovať fyzické osoby a právnické osoby aj v súdnych konaniach. Patentový zástupca pri výkone svojej činnosti tiež poskytuje odborné rady v oblasti priemyselných práv, spisuje listiny pre potreby právnych úkonov v oblasti priemyselných práv a poskytuje ďalšie formy odborného poradenstva a odbornej pomoci v oblasti priemyselného vlastníctva.

Povolanie patentového zástupcu je vzhľadom na náročnosť multidisciplinárneho vzdelania, vedomostí a potrebnej praxe v medzinárodnom meradle vážnym slobodným povoláním s vysokými nárokmi na profesijnú etiku, pričom združovanie v komorách, príp. inštitútoch s povinným členstvom je pre toto povolanie typické.

Je potrebné zdôrazniť, že hodnotená regulácia (princíp profesijnej komory, povinného členstva v nej, pôsobnosť a kompetencie komory pri zápise do zoznamu patentových zástupcov) bola obsiahnutá aj právnej úprave predchádzajúcej hodnotenej právnej úprave, tzn. v zákone č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch.

Pokiaľ ide o tradíciu inštitútu patentového zástupcu v podmienkach SR, tento bol prvýkrát zavedený už v prvej Československej republike, a to vládnym nariadením č. 6/1926 Zb. o zastupovaní strán v patentových veciach patentovými zástupcami a úradne autorizovanými civilnými technikmi. V súvislosti s politickým vývojom došlo po roku 1948 k zrušeniu inštitútu patentového zástupcu ako slobodného povolania, a to zákonom č. 7/1952 Zb. o prechodných opatreniach v odbore patentov. K renesancii inštitútu patentového zástupcu došlo až po zmene zriadenia, a to zákonom č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch, ktorým bola, ako samosprávna organizácia združujúca všetkých patentových zástupcov, zriadená Komora patentových zástupcov so sídlom v Brne. Po vzniku Slovenskej republiky bola na základe zákona č. 90/1993 Z. z. zriadená Komora patentových zástupcov so sídlom v Bratislave ako samosprávna organizácia združujúca všetkých patentových zástupcov. Právnym nástupcom Komory patentových zástupcov sa stala Slovenská komora patentových zástupcov, ktorá bola zriadená zákonom č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, a to po prehodnotení opodstatnenosti existencie komory a povinného členstva v nej. Úloha preskúmať opodstatnenosť existencie komory vyplynula v roku 2003 z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 830 z 3. septembra 2003. Závery tohto preskúmania jednoznačne potvrdili opodstatnenosť existencie komory a princípov, na ktorých je postavený inštitút patentového zástupcu. Predmetné závery boli premietnuté do novej legislatívnej úpravy, t. j. zákona č. 344/2004 Z. z.

Aj na základe už uvedeného možno dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť, definovať ako premietnutie verejného záujmu na ochrane záujmov fyzických a právnických osôb, resp. ochrane príjemcov služieb patentového zástupcu. Berúc do úvahy, že činnosť patentového zástupcu je vysoko odbornou činnosťou zahŕňajúcou najmä zastupovanie fyzických a právnických osôb pred orgánmi štátnej správy vo veciach priemyselného vlastníctva a odborné poradenstvo vo veciach priemyselného vlastníctva, je zrejmé, že „neodbornou“ činnosťou patentového zástupcu by mohli byť dotknuté, resp. poškodené oprávnené záujmy príjemcov služieb.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že prístup k výkonu povolania patentového zástupcu musí byť do určitej miery regulovaný prostredníctvom stanovenia požiadaviek smerujúcich k zabezpečeniu kvality činnosti patentového zástupcu a ochrany práv príjemcov ich služieb [požiadavky nesmerujú len k dosiahnutiu určitého stupňa vzdelania a profesionálnej prípravy predchádzajúcej začatiu výkonu činnosti patentového zástupcu, k vykonaniu skúšky ako potvrdenia stupňa dosiahnutej profesionálnej úrovne (tzn. požiadavky pred samotným zápisom do zoznamu patentových zástupcov), ale aj k zabezpečeniu kontinuálneho kvalitného a záujmy príjemcov služieb nepoškodzujúceho vykonávania činnosti patentového zástupcu po jeho zápise do zoznamu (napr. profesionálna etika, disciplinárna zodpovednosť, poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone činnosti atď.)].

Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?

Regulácia priniesla očakávaný výsledok vo vzťahu k riešenému problému; regulačné mechanizmy povolania patentového zástupcu sú opodstatnené a transparentné, a to vrátane vymedzenia pôsobnosti SKPZ. SKPZ je samosprávnou stavovskou organizáciou združujúcou všetkých patentových zástupcov zapísaných v zozname patentových zástupcov. Ide o profesijnú komoru, ktorá pôsobí ako samosprávny orgán s právnou subjektivitou a hospodárením s vlastným majetkom, na ktorú štát preniesol výkon niektorých činností v oblasti registračných, evidenčných, kontrolných, regulačných a disciplinárnych kompetencií.

Ex ante doložka vybraných vplyvov nebola vypracovaná; regulácia účinná od 2004.

(Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť, ktorá bola súčasťou legislatívneho materiálu v roku 2004 nepredpokladala dopady na hospodárenie podnikateľskej sféry, a to zrejme s ohľadom na fakt, že princíp profesijnej komory a povinného členstva v nej bol imanentný už predchádzajúcej právnej úprave, ktorý bola reprezentovaná zákonom č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch.)

Podmienky prístupu k povolaniu patentového zástupcu spĺňajú požiadavky článku 10 smernice o službách na vnútornom trhu (sú nediskriminačné, opodstatnené závažným dôvodom týkajúcim sa verejného záujmu, primerané cieľu tohto verejného záujmu, jasné a jednoznačné, objektívne, vopred zverejnené, transparentné a dostupné).

Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?

Nie, nevyskytli sa žiadne nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie.

Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?

Áno, regulácia je aj naďalej opodstatnená.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora:

Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)

Nie, cieľ hodnotenej regulácie nie je možné dosiahnuť iným, alternatívnym riešením.

Výsledok ex post hodnotenia - návrh:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

*Ak navrhujete reguláciu **upraviť**, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.*

*Ak navrhujete reguláciu **zrušiť bez náhrady**, tak k akému dátumu účinnosti?*

*Ak navrhujete **upraviť aplikačnú prax**, tak uveďte ako a k akému termínu.*

*Ak navrhujete reguláciu **ponechať bez zmeny**, tak uveďte dôvod.*

Navrhujeme reguláciu ponechať bez zmeny, jej opodstatnenosť pretrváva.

Dotknuté podnikateľské subjekty nie sú reguláciou neprimerane zaťažované; záťaž je potrebné hodnotiť vo vzťahu k benefítom na strane príjemcov služieb.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante gestor kompletne vyplnil. Výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný na základe uvedeného spôsobu, pričom gestor uviedol zdroje početnosti. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nevznikol a taktiež nebolo možné uviesť dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov. Gestor dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi (ex ante) a zistenými nákladmi (ex post) neuvádza z dôvodu absencie ex ante analýzy hodnotenej regulácie.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj ciele ex post konzultácie formou cieleňého oslovenia vybraných subjektov. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojil jeden podnikateľský subjekt – Slovenská komora patentových zástupcov (ďalej aj ako „SKPZ“ alebo „účastník“). Účastník nevzniesol pripomienky voči hodnotenej regulácii, jej výkonu a fungovaniu v praxi, ani alternatívne riešenia, avšak poskytol vyjadrenie na podporu predbežného stanoviska gestora, uvedeného v Oznámení o začatí verejných ex post konzultácií.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor uviedol výsledok, ktorý regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Ex ante doložka vybraných vplyvov nebola vypracovaná, z tohto dôvodu sa gestor nevyjadril k plneniu cieľov regulácie. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nevznikli a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 21 (2. polrok 2022)

Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Účastník ex post konzultácie uviedol, že sa plne stotožnil s predbežným postojom gestora a jednoznačne zastáva stanovisko, že regulácia povolania patentového zástupcu, existencia a povinné členstvo v SKPZ je plne dôvodné. Opodstatnenosť členstva v SKPZ je okrem iného daná tým, že SKPZ vykonáva dohľad nad dodržiavaním pravidiel výkonu povolania vo vzťahu k osobám, ktoré konajú vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Vykonávanie činnosti patentového zástupcu s členstvom v SKPZ zabezpečuje, že patentoví zástupcovia pôsobia so stanovenými etickými zásadami, ktoré chránia prijímateľov/spotrebiteľov poskytovaných služieb, podliehajú disciplinárnej zodpovednosti a taktiež hmotnej zodpovednosti, t. j. disponujú poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania. Okrem uvedeného zamedzuje pokútníctvu, a to v rozsahu kvality a dopadov pokútne poskytnutého poradenstva v oblasti priemyselného vlastníctva.

Gestor pôsobenie regulácie definoval ako premietnutie verejného záujmu na ochrane záujmov fyzických a právnických osôb, resp. ochrane príjemcov služieb patentového zástupcu. Na základe uvedeného je zrejmé, že prístup k výkonu povolania patentového zástupcu musí byť do určitej miery regulovaný prostredníctvom stanovenia požiadaviek smerujúcich k zabezpečeniu kvality činnosti patentového zástupcu a ochrany práv príjemcov ich služieb, ale aj k zabezpečeniu kontinuálneho kvalitného a záujmy príjemcov služieb nepoškodujúceho vykonávania činnosti patentového zástupcu po jeho zápise do zoznamu. Gestor považuje regulačné mechanizmy povolania patentového zástupcu za opodstatnené a transparentné, a to vrátane vymedzenia pôsobnosti SKPZ.

Ministerstvo hospodárstva konštatuje, že posúdenia hodnotenej regulácie účastníkom a gestorom sú v konsenze a z tohto dôvodu sa stotožňuje s návrhom reguláciu ponechať.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia neboli v rámci ex post hodnotenia predložené.

Odporučenie:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Vzhľadom na skutočnosť, že hodnotená právna úprava regulácie bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, neboli vyčíslené ex ante náklady regulácie a preto nevznikol ani rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.